

1. rozprávka – "Svitane v krajine Trpaslúšikov"

Oboznámenie sa s ujom Reportérom (princíp magnetofónu, nahrávania zvuku) – tóny "e-f-g", trichordálne trávnicie, riekanky – akord a jeho kvality cez metaforu "slnka" – percepčná hra "O smutnom Fryderykovi" (vzorka na počúvanie z Chopinovho Prelúdia) – hry s klaviatúrou (poschodia).

Nechajme deti prerozprávať príbeh vlastnými slovami. Báli sa niekedy večer v lese alebo keď boli sami doma? Napodobňujeme zvuky, ktoré okolo seba počujeme. Doma, na ulici, na výlete v prírode... Nahrávajme ich.

Pri vyrábaní a nahrávaní zvukových obrazov využívajme prirovnania a metafory. Orffove nástroje i ďalšie zvukové zdroje nesmú byť len neživými predmetmi! Z ťukania paličkami sa ozýva „d'ateľ“, „tikanie budíka“ – rolničky cinkajú ako „stádo ovčiek“ – prstové činelky či triangel jemne zvoní ako „zvončeky kvetov“ alebo „padajúce vločky“ – fúkanie na fľašku vytvára „vietor“, „sovu“ – tóny klavíra v hlbokkej polohe „zvoní“, „hrmia“, vo vysokej polohe „švitoria“, „trbliecu sa“, ale aj „pichajú“, atď... Pripravujeme a lúštíme hádanky so znením reálnych predmetov. Zmeňme C-durový akord v oboch osnovách na c-molový.

Ukážme, ako sa jedna z troch bielych kláves akordu C dur zmenila na čiernu. Pri ďalšej zmene (ges namiesto g) hráme tento zmenšený kvintakord silno, búrlivo. Z troch bielych kláves zostala len jedna, dve sú čierne! Využime to ako metaforu. Ak máme akordeón, na ľavej tastatúre nájdeme ako hotové „polotovary“ všetky tri typy kvintakordov: durové, molové i zmenšené. Deti môžu C-durový akord zakrývať aj znením Orffových nástrojov – vírením maracasu (rumba-gule), alebo potriasaním tamburíny.

Hráme sa na východ slnka v Trpaslúšikove:

„smutné“ a
„nahnevané“ slniečko

Hra na zobudzanie Trpaslúšikov:

É - mí - li - a!
E - vá, E - va!

Fí - lo - mén - ka!
Fer - ko, Fér - ko!

Gáš - par!
Gus - to!

Vychádza slniečko:

Voláme na Trpaslíšikov:

Opakujeme podľa potreby, aj iné mená, pridávame zvuky a tóny.

V 2. kapitole ukážeme podrobnejšie, že akcentovaný prvý tón trpaslíšikovských motívov súvisí s prvým písmenom mena i názvom noty. Hra so štyrmi farebnými kameňmi metalofónu (e-f-g-a) – ostatné vyberme – je len malou prípravou. Kreslíme farebné kamene aj na tabuľu: deti hrajú podľa farieb, ktoré im ukazujeme.

Podrobnejšie k tejto problematike hovorí učebnica pre prípravné štúdium hudobnej náuky na ZUŠ od O. Podstavná Hudobná prípravka I a II.